

Organizarea expoziției:
Eduard Costandache

Concepția catalogului și tehnoredactare computerizată:
Eduard Costandache

Text:
Maria Bilașevschi, Eduard Costandache, Grigore Ilisei, Traian Mocanu,

Prezentare:
Maria Bilașevschi, Eduard Costandache, Dan Basarab Nanu

Manager
Dan Basarab Nanu

Cu un profil bine conturat de-a lungul timpului, Dan Covătaru nu s-a oprit din șlefuirea limbajului propriu, realizând de-a lungul celor șase decenii de creație o serie de lucrări ce au ieșit din tiparele convenționale ale fiecărei epoci prin finețea mesajelor încifrate în monumental. Profesor, mentor pentru multe generații de sculptori, Dan Covătaru s-a distins prin sinceritatea actului artistic și prin întipărirea unei noi direcții în sculptura contemporană românească.

Apelul la resursele arhetipului, extragerea umanului și sintetizarea acestuia în piatră sau bronz, au făcut ca în critica de artă a anilor '70 (și până în prezent) artistul să fie recomandat drept promotorul unei arte noi, cu un profil propriu ferm conturat. Valorile plastice ale sculpturii lui Dan Covătaru sunt valorile modelajului aflat între inovație ludică și construcția de arhitect-lucidă care se vrea citită atât cu mintea dar și cu spiritul. Corelând fondul mistic-religios al ființei în corelație cu iconografia antropocentrică, Dan Covătaru pare a condensa în simplitatea profundă a formei, toate sursele mari istorice, de la figurarea umanului la clasicitatea elină și realismul elenistic, la aprofundarea spiritualismului bizantin și a statuarei gotice. Volumul în mișcare surprins parcă în devenirea sa printre forțele primordiale, legământul făcut de formă cu destinul său, dezvăluie bogăția conceptuală translatată în lemn, piatră, metal.

Expresia directă, cioplirea ce lasă nealterat sensul generator al semnelor plastice, întreaga recuzită simbolică, fac ca fiecare lucrare să câștige un caracter al permanenței, să existe ca sens prin ea însăși, indiferent de ciclicitatea istorică, tendințe și curente, așezându-l pe Dan Covătaru ca reper fundamental în istoria sculpturii românești.

Maria Bilașevschi

Recursul la simboluri universale reprezintă miezul ideatic în jurul căruia Dan Covătaru dezvoltă forma sculpturală, o modelează și o colorează, îi atribuie valențe plastice expresive prin alternanțe ale structurilor, suprafețelor și ritmurilor volumetrice, energizând conținutul și îmbogățind mesajul.

Traian Mocanu

Dan Covătaru a deprins de la maestrul său Ion Inimescu regula de aur a sculpturii, aceea pe care magistrul său și-o însușise de la marele Paciurea cu peste jumătate de veac înainte la aceeași înaltă școală de arte frumoase a Bucureștilor. Meșterul cel mare le cerea cu tactul înțeleptului ucenicilor săi să nu se piardă în amănunte și să revele esențialul. A purcede la o asemenea lucrare însemna să descoperi cifra definitoriu al omului și tâlcurile simbolice și metaforice ale celor alcătuitoare ale lumii, substanța cea necuprinsă a operei de artă. Aceasta a fost pravila care l-a călăuzit pe Ion Inimescu și pe urmele lui a mers în această privință și Dan Covătaru. Modelând cu forme proeminente, scoborând din arta începuturilor lumii, întru chipările lui Dan Covătaru deschid drumuri spre cămări tainice, duc privirea, în fulgerare sau contemplare, spre ceea ce individualizează ființele și lucrurile. Astfel, sub ochii privitorului, anorganicul devine organic, se însufletește și grăiește cuceritor despre rosturi, destine și nu în ultimul rând despre creator ca ființă mirabilă.

Grigore Ilisei

Expoziția deschisă la Muzeul de Artă Vizuală din Galați, cu titlul *Dan Covătaru - Între Metaforă și Simbol* aduce în atenția publicului un creator a cărui operă este semnificativ legată de orașul Galați, nu doar prin amprenta durabilă pe care a lăsat-o asupra peisajului urban, ci și prin rolul său catalizator în promovarea și revitalizarea artei contemporane, care permite o reînnoire constantă a discursului artistic.

Conexiunea cu Galațiul este evidențiată de prezența uneia dintre primele sale creații de mare anvergură, „Receptor”, care domină malul Dunării încă din 1977. Această lucrare monumentală, realizată cu prilejul celei de-a doua ediții a taberelor de sculptură în metal de la Galați, a devenit un reper emblematic în peisajul cultural al orașului. Dincolo de impactul său vizibil asupra peisajului artistic gălățean, influența lui Dan Covătaru s-a extins în mod semnificativ prin activitatea didactică prolifică la catedra de sculptură a Universității de Arte „George Enescu” din Iași, unde a contribuit decisiv la formarea unui număr relevant de artiști, dintre care, peste 90% formează astăzi baza activă a sculpturii contemporane în orașul de la Dunăre.

Prezența expoziției relevă o serie de lucrări, sculpturi și desene, realizate într-o varietate de materiale și tehnici, care aduc în atenția publicului o panoramă a experimentării artistice și a inovației estetice. Lucrările lui Dan Covătaru, prezentate cu această ocazie, reflectă o explorare profundă a limitelor expresivității și a dialogului continuu între formă și substanță, între vizual și conceptual. Astfel, în acest context se conturează diverse interacțiuni între forme geometrice și organice, relevând o dialectică între structura riguroasă a civilizației moderne și vitalitatea formelor naturale.

Totodată, sculptura de exterior evidențiată în prezentul catalog subliniază un angajament constant în modelarea mediului, care armonizează și exaltă natura, iar uneori se distanțează de aceasta, creând astfel o comunicare complexă între om și spațiul pe care îl ocupă. Astfel integrată, creația lui Dan Covătaru denotă o abordare marcată de o conștientizare profundă a materialului și a interacțiunii acestuia cu mediul înconjurător, conferindu-le lucrărilor sale o monumentalitate distinctivă.

Un alt aspect esențial al creației lui Dan Covătaru este cultivarea sculpturii ca semn, unde fiecare lucrare este augmentată la nivel de simbol sau metaforă. Această abordare îi permite să îmbine elementele mitologice ale spațiului românesc cu o viziune profund sincronizată momentului actual, amplificând astfel valoarea intrinsecă a fiecărui element sculptural. Acest merit este cu atât mai notabil cu cât, în sculpturile sale, Dan Covătaru reușește să îmbine realul cu imaginarul, generând expresivitate prin construcția robustă și totodată atentă calculată a volumelor, combinată cu o stilizare subtilă, rezultată din procesul de sinteză. Abilitatea de a crea un echilibru între concret și abstract, între planul material și cel ideatic, conferă astfel lucrărilor sale o profundă valoare expresivă și conceptuală.

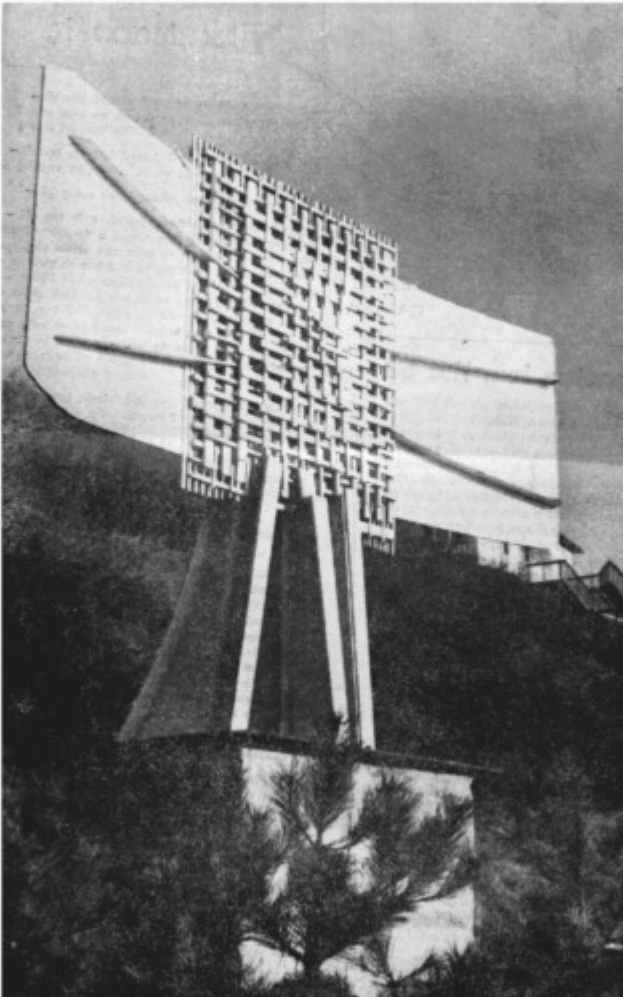
Procesul explorator de reinterpretare a mitologiei și de transpunere a acesteia în forme contemporane este totodată un exercițiu stilistic dar și un act de confruntare creativă cu materia sculpturală. Dan Covătaru își elaborează structurile cu o atenție deosebită, alternând simplitatea elocventă a planurilor tăiate decis cu exuberanța unor detalii încărcate de plasticitate, care aduc o notă de vitalism subtil și bine organizat. Astfel, creația sa nu este suficient să fie privită doar ca o expresie a formei, ci trebuie înțeleasă ca o adevărată declarație artistică ce explorează teme profunde, păstrând totodată un dialog constant între tradiție și inovație. Această abordare reflectă o disciplină riguroasă în gestionarea formei și volumului, în care accentul cade pe esența structurală a compoziției, mai degrabă decât pe detaliile de suprafață, generând astfel o tendință centripetă, în care volumele adiacente sunt deconstruite în raport cu ideea esențială care a stat la baza lucrării. Creațiile sale aduc în atenția privitorului spațiul tridimensional și totodată reușesc să capteze esența unor concepte abstracte, precum echilibrul, tensiunea și spiritualitatea. În acest sens, sculpturile sale pot fi înțelese ca meditații asupra condiției umane și a relației acesteia cu lumea fizică și metafizică, punând în lumină conexiunile subtile dintre om și univers.

Prin aceste căutări continue, în care adâncește metafora și potențează simbolul, Dan Covătaru se impune ca o figură centrală în sculptura românească contemporană, explorând subtil relația dintre materie și spirit, formă și semnificație, și oferind o totodată o experiență estetică complexă, care invită la meditație și la o reflecție extinsă asupra legăturii dintre om, natură și transcendență, subliniind astfel interacțiunea dintre material și imaterial, dintre concret și intangibil.

Icar - lemn, Arcuș, Covasna, 1974

Receptor - metal, faleza Dunării, Galați, 1977

*Receptor - metal, faleza Dunării,
Galați, 2020*

Himeră - piatră, Măgura, Buzău, 1978

Himeră - lemn patinat, colecție personală, 1995

Zbor - Săliște, Sibiu, lemn, 1979

Arbore - lemn, Simpozionul de la Reci, Covasna, 1983, reamplasată după 1990 la Arcuș, Covasna

Arbore - lemn, colecție particulară, București, 2012

Păsări - lemn și bronz, colecție personală, 1987

Figură culcată - lemn, colecție personală, 1988

Loja - marmură, colecție personală, 1988

La fereastră - bronz patinat, colecție personală, 1989

Luntrea lui Caron - tehnică mixtă, colecție personală, 1990

Portret - marmură, bronz, colecție personală, 1991

Argonauți - lemn, metal, colecție personală, 1992

Stare poetică - lemn și alamă, colecție personală, 1992

Hipcă - bronz patinat, colecție personală, 1993

Cotigari - lemn patinat, colecție personală, 2020

Cotigari - lemn, Dorohoi, 2004

Arcaș - lemn patinat, colecție personală, 2003

Amfiteatru - marmură, Drăgășani, Vâlcea, 2004

Dantesca - laviuri cu baiț, colecție personală

Elegie - laviuri cu baiț, colecție personală

Fazan - laviuri cu baît, colecție personală

Somnul - cărbune, colecție personală

DAN COVĂTARU

Născut la 20 ianuarie 1944 în Cernăuți.

Lucrări monumentale (selectiv):

- 1971 Basorelief (marmură), Prefectura Iași
- 1989 Soldatul român" (piatră), Cimitirul eroilor "Eternitatea" - Iași
- 1995 „Ștefan cel Mare" (bronz), Iași

Busturi monumentale (selectiv):

- 1975 „Spiru Haret" (bronz), Universitatea Al. I. Cuza, Iași
- 1976 „George Enescu" bust compozițional (bronz), Iași
- 1988 „Mihail Sadoveanu" (bronz și piatră), ansamblul compozițional Casa Memorială Iași
- 1989 „Cezar Petrescu" (bronz), Casa memorială, Bușteni
- 1996 „Scarlat Pastia" (bronz), Cimitirul „Eternitatea", Iași
- 2003 „Sergiu Celibidache" (bronz), Iași
- 2004 „Ștefan cel Mare și Sfânt" (bronz), Mănăstirea Dobrovăț Iași

Premii și distincții (selectiv):

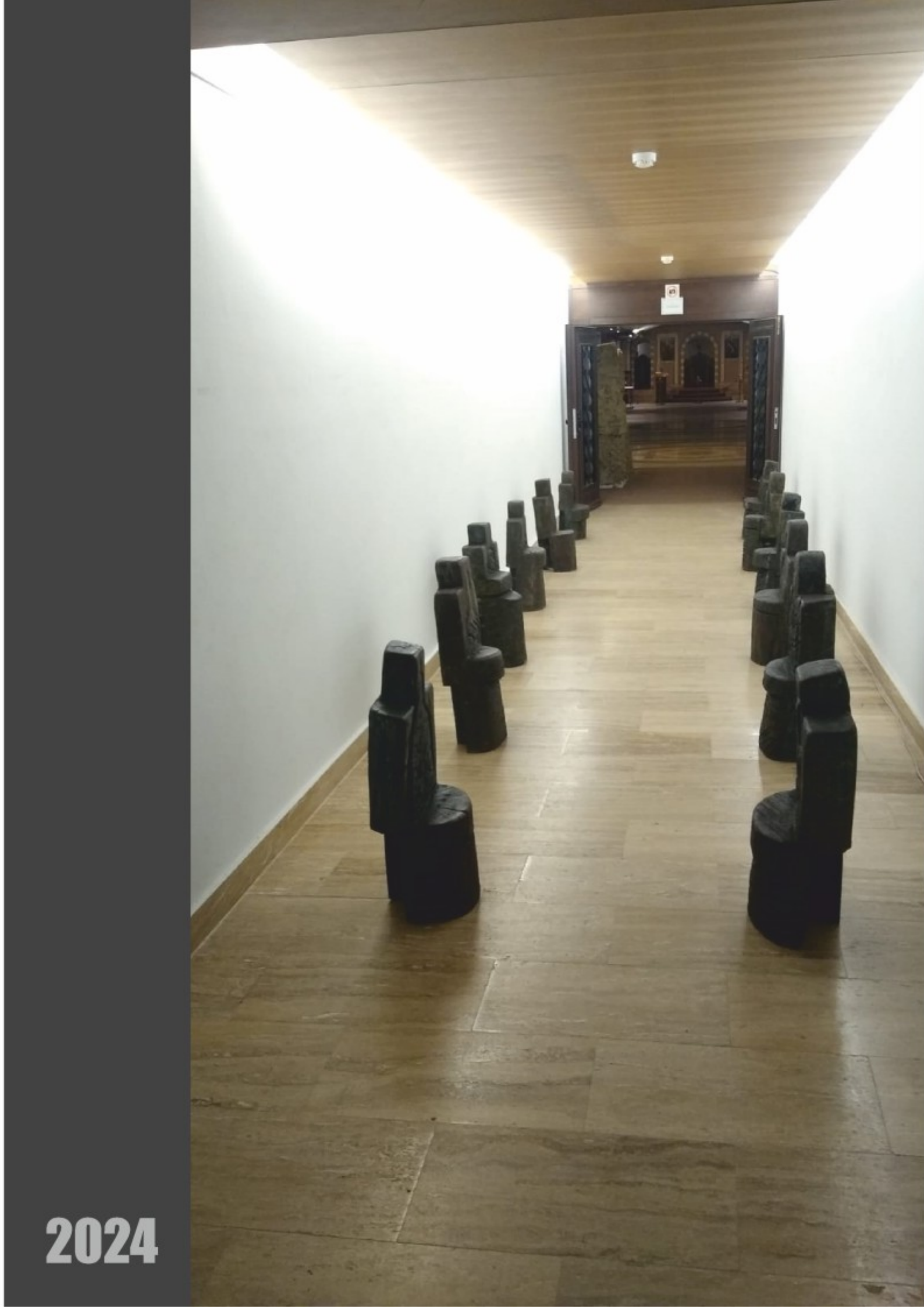
- 2004 - Ordinul „Meritul Cultural în grad de Cavaler" acordat de către Președenția României
- 2004 - Distincție de Vrednicie acordată de către Mitropolia Moldovei și Bucovinei pentru bustul monumental Ștefan cel Mare (Mănăstirea Dobrovăț)
- 2017 - Marele Premiul Al. U.A.P.R., Iași
- 2018 - Profesor Universitar Doctor Emerit al Universității Naționale de Arte „George Enescu", Iași
- 2019 - Senior Profesor al Universității Tehnice „Gheorghe Asachi", Iași

E-mail: covataru2005@yahoo.com

Telefon: 0723467643

coperta spate:

Ansamblul *Apostolica*, lemn de stejar, Galeria de Artă Metropolitană din Iași, 2024

2024